

noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

WAT TE DOEN BIJ OVERLIJDEN?

*Jou hier achterlaten is pijn,
is verzet,
is machteloosheid.*

*Nu weggaan
van jou
is jou meenemen,
koesteren,
verder dragen
dan jij zelf
kunt gaan.*

*Mijn taak opnemen nu
is doen wat
ik te doen heb
en vertrouwen dat
afstand en afscheid
niet bestaan.*

CLAIRE VANDEN ABBEELE

De directie en het personeel van Noorderhart Mariaziekenhuis willen u, in deze moeilijke dagen, hun oprechte deelneming aanbieden.

Na het overlijden van iemand die u enorm dierbaar is, bent u emotioneel, door het gevoel van pijn en leegte die hij/zij achter laat. Toch moet u in de komende dagen van rouw een aantal formaliteiten vervullen die met het overlijden te maken hebben.

Wij willen met deze brochure een steun zijn in die moeilijke periode en u op deze manier inzicht geven in de formaliteiten en verrichtingen die bij een gebeurtenis als deze moeten vervuld worden.

AANGIFTE VAN HET OVERLIJDEN	4
Waar en bij wie?	4
Het mortuarium	4
Crematie	5
PRAKTISCHE INFORMATIE	5
Wie verwittigen	5
Bank	5
Overlevingspensioen	8
Kinderbijslag	8
Arbeidsongeval, beroepsziekte of verkeersongeval	8
Nalatenschap	9
WAAR KUNT U TERECHT VOOR HULP?	10
NUTTIGE ADRESSEN	10
LECTUUR	11

Aangifte van het overlijden

WAAR EN BIJ WIE?

De aangifte van het overlijden gebeurt

- Gewoonlijk door de begrafenisondernemer
- Of door 2 meerderjarige getuigen

De aangifte van het overlijden moet zo vlug mogelijk gebeuren op de burgerlijke stand, bij het gemeentebestuur van de plaats van overlijden.

Het gemeentebestuur verwittigt de gemeente van de woonplaats van de overledene.

Dit neemt u mee:

- Het overlijdensattest door de geneesheer ingevuld
- De identiteitskaart van de overledene
- Het trouwboekje van de overledene of van de ouders, als hij/zij ongehuwd was
- Het rijbewijs
- Het meest recente pensioenstrookje als de overledene pensioengerechtigd was
- Het attest van de bevolkingsdienst i.v.m. laatste wilsbeschikking
- In geval van crematie: het crematieattest, opgesteld door de geneesheer.

Na aangifte bij de burgerlijke stand, kunt u van deze dienst uittreksels uit de overlijdensakte bekomen. U hebt er gewoonlijk meerdere nodig, o.a. voor de werkgever, het ziekenfonds, kinderbijslagfonds, verzekering, bank of spaarkas... Vraag er voldoende, dat spaart u heen en weer geloop.

HET MORTUARIUM

De overledene wordt opgebaard in een mortuarium. Daar kan u nog een laatste groet brengen of een gebed uitspreken.

Het mortuarium van Noorderhart Mariaziekenhuis is onder begeleiding toegankelijk van maandag tot vrijdag: van 10 tot 12 uur en van 14 tot 15.30 uur.

Indien de opbaring ook nog elders plaatsvindt, rekent de begrafenisondernemer u onkosten aan.

CREMATIE

Bij aangifte van het overlijden deelt u de ambtenaar van de burgerlijke stand de eventuele aanvraag tot crematie mee.

Bij deze aanvraag voegt u een attest waarin de behandelende geneesheer of de geneesheer die het overlijden heeft vastgesteld, bevestigt dat er geen aanwijzingen zijn van een gewelddadige of verdachte dood, noch van de aanwezigheid van een pacemaker of een andere prothese.

Er is een bijkomend attest van een wetsdokter nodig bij crematie. Dit attest wordt aan de overlijdensakte bevestigd.

Praktische informatie

WIE VERWITTIGEN

BANK

Verwittig zo snel mogelijk uw bank, spaarkas of de post. Na het overlijden worden immers alle gelden op naam van de overledene, alsook de rekeningen op naam van beide echtgenoten, geblokkeerd.

Uw bankinstelling zal u de nodige uitleg geven hoe u terug over uw geld kan beschikken.

Betalingen van rekeningen of facturen die verband houden met het overlijden kunnen normaal zonder problemen gebeuren.

Om echter geld in handen te krijgen moet u beschikken over een erfrechtverklaring of een akte van bekendheid. Dit is een attest met vermelding van al de erfgenamen van de overledene.

Deze erfrechtverklaring wordt afgeleverd:

- Door de dienst bevolking van het gemeentebestuur als het over een bedrag tot 750 euro gaat.

U moet dan meebrengen:

- Het trouwboekje
- De namen en adressen van de erfgenamen
- Het rekeningnummer
- Het spaarboekje of de postchequerekening
- Het bewijs van de begrafenisondernemer met de naam van de persoon die de begrafeniskosten betaalt, zonder vermelding van het bedrag.
- Door het Vrederecht als het over grotere sommen gaat.

Ook een notaris kan gelden vrijmaken en treedt dan op als vereffenaar van de erfenis. In de praktijk is dat de gemakkelijkste manier, vooral als het gaat om grotere sommen. De onkosten zijn echter hoger dan bij het Vrederecht.

De bankkluis wordt verzegeld en kan op vraag van de erfgenamen geopend worden in aanwezigheid van een ambtenaar van het Bestuur der Registratie en Domeinen.

ZIEKENFONDS

Het ziekenfonds heeft een uittreksel uit de akte van overlijden nodig. Denk er ook aan eventueel uw verzekering gezondheidszorgen aan te passen.

Door middel van een uittreksel uit de akte van overlijden wordt het overlijden gemeld aan het ziekenfonds. De verzekeraarstoestand moet worden aangepast aan de gewijzigde situatie.

Of de weduwe of weduwnaar in aanmerking komt voor verhoogde tussenkomsten in de gezondheidszorg (W.I.G.W.) is afhankelijk van het pensioenstelsel en het pensioenbedrag.

VERZEKERINGSMATSCHAPPIJEN

Breng uw verzekeringsagent op de hoogte van het overlijden van de verzekeringsnemer. Denk hier zeker aan in geval van een levensverzekering en/of een schuldsaldoverzekering.

RENTE, VERGOEDING, TEGEMOETKOMING, TOELAGE

Mogelijk ontving de overledene één of andere rente, tegemoetkoming, vergoeding of toelage. Bijvoorbeeld: ouderdomsrente, krijgsgevangenschapsrente, tegemoetkoming via de dienst 'Personen met een handicap, rente van beroepsziekte betaald door het fonds voor beroepsziekten, ...

Deze diensten kunt u best verwittigen door een uittreksel uit de overlijdensakte op te sturen.

AUTO EN ANDERE MOTORVOERTUIGEN

Voor een auto die op naam van de overledene staat ingeschreven, moet de volgende dienst verwittigd worden:

Directie voor Inschrijvingen van Voertuigen (D.I.V.)
Cantersteen 12
1000 Brussel
tel 02 513 01 50

De dienst zal het inschrijvingsbewijs wijzigen als u de wagen wilt behouden. Als u dit niet wenst moet u uiterlijk twee maanden na het overlijden de nummerplaat terugzenden.

Beschikte de overledene over een parkeerkaart voor personen met een handicap, dan moet deze terugbezorgd worden aan het gemeentehuis.

WATER, GAS, ELEKTRICITEIT, TELEFOON, RADIO, TELEVISIE, HUUR, ...

Al deze maatschappijen moeten verwittigd worden van naamwijziging of opzeg van contract.

Een huurcontract stopt niet bij overlijden van de verhuurder of huurder. Verplichtingen gaan door naar de erfgenamen.

ABONNEMENTEN, TIJDSCHRIFTEN

Als de overledene geabonneerd was op één of meerdere tijdschriften, verwittigt u zo snel mogelijk de desbetreffende diensten als u deze tijdschriften zelf niet meer wenst te ontvangen.

Let op!

U doet er goed aan op de gemeente te informeren welke diensten al door hen werden verwittigd en welke niet. Bewaar nauwkeurig al de rekeningen en onkosten i.v.m. het overlijden en/of ziekte van de overledene, voor eventuele financiële tegemoetkomingen.

OVERLEVINGSPENSIOEN

Men kan niet gelijktijdig een overlevingspensioen en een vervangingsinkomen genieten. U moet een keuze maken.

Als de overlevende echtgeno(o)t(e) geen of een beperkt inkomen heeft, heeft hij/zij recht op een pensioen op basis van het werk van de overledene. Er zijn verschillende mogelijkheden:

- De overledene was al gepensioneerd:
 - De pensioenkas moet worden verwittigd.
 - Als het pensioen werd uitbetaald door de Rijksdienst voor pensioenen (RVP) verwittigt de gemeente de RVP.
 - Voor andere gepensioneerden (openbare dienst, andere pensioenkas) neemt u best contact op met de pensioendienst van uw gemeente.
- De overledene was niet gepensioneerd:
 - Als de overledene werkte in de privésector (zelfstandige of werknemer) moet u binnen het jaar na het overlijden het overlevingspensioen aanvragen bij de gemeente.
 - Als de overledene werkte in de openbare dienst, moet deze aanvraag gebeuren bij het bestuur waar de overledene werkte.

KINDERBIJSLAG

Als één van de ouders overleden is, bestaat er recht op wezenbijslag voor elk kind dat gerechtigd is op kinderbijslag. In principe moet deze wezenbijslag aangevraagd worden bij het Kinderbijslagfonds waarbij u aangesloten bent. Deze instelling heeft een uittreksel nodig uit de overlijdensakte en uit de geboorteakte van elk rechtgevend kind.

Elk kind heeft recht op hetzelfde basisbedrag, eventueel verhoogd met leeftijdsbijslag of bijslag voor een handicap.

ARBEIDSONGEVAL, BEROEPSZIEKTE OF VERKEERSONGEVAL

Is het overlijden van uw familielid het gevolg van een erkende beroepsziekte of van een arbeidsongeval, dan is er recht op vergoeding.

Als de overledene een uitkering voor **beroepsziekte** ontving, dan hebben de nabestaanden er alle belang bij contact op te nemen met het fonds voor beroepsziekten, eventueel via de sociale dienst van het ziekenfonds of van de gemeente.

Bij een **arbeidsongeval** moet de werkgever aangifte doen aan zijn verzekeringsmaatschappij, die verplicht is de vergoeding uit te betalen. Zelfstandigen hebben vaak een persoonlijke verzekering die sommen waarborgt ingeval van dood bij ongeval.

Als het een dodelijk arbeidsongeval van het gezinshoofd betreft, mag voor weduwen en wezen via het gemeentebestuur een tussenkomst aangevraagd worden bij het provinciebestuur (fonds "Limburg helpt").

Als het overlijden het gevolg is van een **verkeersongeval**, verwittigt dan de verzekering van alle betrokkenen van dit ongeval. De naam van de tegenpartijen, verzekeringen en polisnummers kan u bekomen bij de politie die op de plaats van het ongeval aanwezig was.

NALATENSCHAP

U wendt zich het best tot de Ontvanger der Registratie en Domeinen of bij de Kantoren der Notarissen om te weten of er een testament is gemaakt.

Het is mogelijk dat de overledene een eigenhandig geschreven testament maakte dat niet gekend is bij hoger genoemde kantoren. Diegene die het in zijn bezit heeft, moet zich dan melden bij een notaris.

De aangifte van nalatenschap moet ingediend worden binnen de vijf maanden na het overlijden op het Kantoor van Registratie en Domeinen van de woonplaats van de overledene.

Het opstellen van de aangifte mag door de erfgenamen zelf gebeuren of u kunt zich wenden tot een bevoegd persoon. De verdeling van de nalatenschap wordt gewoonlijk onderling geregeld. Als de erfgenamen niet onderling tot een akkoord komen, moet een gerechtelijke verdeling gebeuren bij de Rechtbank van Eerste Aanleg.

Inlichtingen in verband met de erfenisregeling kunt u bekomen bij de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen, Bergstraat 30-32 te 1000 Brussel.

Waar kunt u terecht voor hulp?

OCMW's, (de sociale dienst van) Noorderhart Mariaziekenhuis, uw ziekenfonds.

Indien u behoefte hebt aan een zelfhulpgroep, verwijzen wij naar volgende diensten, waar men gepaste informatie zal geven:

Trefpunt Zelfhulp
E. Van Evenstraat 2c
3000 Leuven
T. 016 23 65 07

Limburgs Platform voor Zelfhulp- en Ontmoetingsgroepen (L.P.Z.O.) vzw
Stadsomvaart 7
3500 Hasselt
T. 011 87 46 56
E-mail: info@lpzozelfhulp.be
Permanentie: dinsdag- en donderdagnamiddag van 14 tot 17 uur
Antwoordapparaat 24u/24u

Nuttige adressen

Juridische dienst van het OCMW

Fonds voor Arbeidsongevallen 02 506 84 11

Fonds voor Beroepsziekten 02 226 62 11

Kantoor van Registratie en Domeinen 011 80 74 60
Ringlaan 186
3900 Pelt

Rijksdienst voor kinderbijslag werknemers	Brussel	02 237 21 11
	Hasselt	011 30 12 00

Rijksdienst voor pensioenen	Brussel	02 529 30 02
	Hasselt	011 30 12 70

Vredegerecht		
Zetel Pelt	Zetel Lommel	
Fabriekstraat 31	Dorp 56	
3910 Pelt	3920 Lommel	
011 80 06 20	011 55 04 20	

Adressenlijst OCMW in de buurt:

Bocholt	Nevenplein 1	089 20 19 80
Bree	Peerderbaan 37	089 84 85 50
Ham	Roerdompstraat 6	013 61 10 80
Hamont	Michielsplein 1	011 51 05 01
Hechtel-Eksel	Don Boscostraat 8	011 89 12 12
Leopoldsborg	Tramstraat 43	011 34 02 45
Lommel	Hertog Janplein 1	011 39 97 99
Oudsbergen	Rozenstraat 5	089 81 01 40
Pelt	Oude Markt 2	011 94 94 84
Peer	Zuidervest 2 A	011 61 07 00

Lectuur

Het lezen van een boek over **rouw** of het verlies van een dierbare kan een houvast bieden tijdens deze moeilijke periode. Daarom enkele titels van boeken over verlies en rouw:

- **De intieme dood: levenslessen van stervenden**
M. de Hennezel Haarlem, Brecht 1996
- **Helpen bij verlies en verdriet: een gids voor het gezin en de hulpverlener**
M. Keirse Tielt: Ambo 1997
- **Een kind sterft: op weg met rouwende ouders**
G. de Pauw, Leuven Davidsfonds 1996
- **Leven met gemis**
J. Maes, Agora 2009

- **Leven aan de zijlijn: meditaties bij trauma en verlies**
E. De Soir, Lannoo Campus 2016
- **Een heel klein beetje oorlog: omgaan met traumatische ervaringen**
E. De Soir, Lannoo Campus 2006
- **Leidraad voor omgaan met rouw: omgaan met verlies en verdriet (infobrochure)**
E. De Soir, Maklu 2004
- **Doodgewoon: Kinderen begeleiden bij rouw voor leerkrachten, hulpverleners en ouders**
L. Scaut, Lannoo Campus 2015

Voor een goed boek kan u waarschijnlijk ook terecht in de bibliotheek in uw buurt.

versie: 23 oktober 2017

Noorderhart vzw
Maesensveld 1
B-3900 Pelt
t 011 826 000
info@noorderhart.be
noorderhart.be